Trafikförvaltningen
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Handläggare
Jens Plambeck
08-123 316 51
jens.plambeck@regionstockholm.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-11-08

Trafiknämnden
2021-12-14, punkt 23

Ärende
TN 2021-0882

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på skrivelse från Vänsterpartiet angående klimatanpassning inom SL och FUT

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i en skrivelse ställt fem frågor avseende klimatanpassning. Trafikförvaltningen och förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT) svarar gemensamt på skrivelsen.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefernas tjänsteutlåtande samt skrivelsen från Vänsterpartiet angående klimatanpassning inom SL och FUT som inkom till trafiknämnden den 31 augusti 2021.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Förslag och motivering

I nuvarande miljöprogram för Region Stockholm finns ett övergripande mål om att regionen år 2021 arbetar systematiskt och effektivt med klimatanpassning. Klimatanpassningsarbetet har hittills framförallt hanterats genom de årliga klimat-, risk- och sårbarhetsanalyser (KRSA) som tas fram. Genom detta arbete kan åtgärder som minskar risken för driftstörningar identifieras, prioriteras och genomföras. Trafikförvaltningen och förvaltningen för utbyggd tunnelbana har i samverkan tagit fram en KRSA med större fokus på klimatrelaterade risker och

sårbarheter. Alla beslutade åtgärder riktas mot och ska hanteras av trafikförvaltningen.

Trafikförvaltningen har efter sommaren påbörjat ett arbete med en detaljerad kartläggning och klimatsårbarhetsanalys. Syftet med uppdraget är ökad kännedom om anläggningens sårbarheter och risker. I de tillgångar som analyseras ingår spåranläggning och tillhörande infrastruktur, depåer, fordon, fartyg, respektive kollektivtrafikdrift för att se behov av vilka åtgärder som behöver genomföras. När nulägesanalysen är genomförd ska en förvaltningsintern klimatanpassningsplan tas fram. Som en del i nulägesanalysen av hur trafikförvaltningen arbetar med klimatanpassning studeras även behovet av att klimatanpassa fordonsflottan.

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana har flera specifika klimatanpassningskrav som baseras på Länsstyrelsens rekommendationer och deras analyser kopplat till översvämningsrisk vid skyfall[1]. Följande krav styr projekteringen:

1. Anläggningarna ska säkras för en nivå på Östersjön och Mälaren på +2,7 meter,
2. Anläggningarna ska utformas så att störningar på tunnelbanans normaldrift uteblir vid 10-årsregn,
3. Anläggningarnas öppningar ska höjdsättas eller på annat sätt dimensioneras så att anläggningarna inte skadas vid ett 100-årsregn med klimatfaktor 1,2.

Kraven ställs sedan gentemot varje enskilt projekt i tunnelbaneutbyggandet. Projekten ansvarar för att säkerställa att kraven efterlevs. En samordnad uppföljning av efterlevnaden av de specifika klimatanpassningskraven planeras.

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana arbetar även mot att uppnå nivån Very good i enlighet med certifieringsverktyget Ceequal. Mål inom certifieringsverktyget relaterar bland annat till hur verksamheten ska förhålla och anpassa sig till klimatförändringar.

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana tog 2017 fram rapporten ”Klimatanpassning – tunnelbana till Nacka och söderort”. Rapporten omfattar

[1] Länsstyrelsens rapport Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall (fakta 2018:5).

klimatanpassning under anläggningens driftsfas, det vill säga det skede i anläggningens livscykel som trafikförvaltningen ansvarar för. Rapporten visar att det finns risker kopplade till ett förändrat klimat vid ett antal stationsentréer och arbetstunnlar. Hur riskerna bäst hanteras utreds vidare och förvaltningen för utbyggd tunnelbana bevakar kontinuerligt kommunernas planeringsarbete för att säkerställa att höjdsättningar för externa projekt blir rätt i förhållande till stationsentréer.

Åtgärderna i Högdalen blev klara under vecka 44. En ibruktagandebesiktning gjordes 5/11 och trafiken på linje 19 återupptogs enligt ordinarie tidtabell 8/11 2021.

David Lagneholm
Förvaltningschef för
trafikförvaltningen

Niklas Bergman
Förvaltningschef för
förvaltning för utbyggd
tunnelbana

Trafikförvaltningen
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-11-08

Ärende
TN 2021-0882

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Region Stockholm

SKRIVELSE
2021-08-31

Trafiknämnden

Vänsterpartiet

Angående klimatanpassning inom SL och FUT

Den här sommaren har präglats av översvämningar på flera håll. Även om situationen i Stockholm inte har varit lika svår och omfattande som till exempel i västra Tyskland i juli eller i Gävle i augusti, har skyfall redan förorsakat problem för SL-trafiken. Till exempel har trafiken på linje 19 mellan Högdalen och Hagsätra gått på endast ett spår en längre tid, och anledningen anges vara en tidigare översvämning.

Det är sannolikt att vi kommer få extremväder med skyfall och översvämningar i framtiden när klimatförändringarna fortskrider. Därför är det viktigt att vidta åtgärder som förebygger trafikstopp, olyckor och skador på egendom vid kraftigt regn. Den befintliga infrastrukturen och fordonsflottan behöver anpassas och den nya infrastrukturens byggas med tanke på det förändrade klimatet.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Hur arbetar trafikförvaltningen med klimatanpassning?
2. Har trafikförvaltningen tagit fram en riskanalys och handlingsplan för klimatanpassning?
3. Behöver den befintliga fordonsflottan klimatanpassas?
4. Hur arbetar förvaltningen för utbyggd tunnelbana med klimatanpassning när ny infrastruktur planeras och byggs?
5. När kommer trafiken på linje 19 återgå till normal trafikering?